

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 89. ANUL XIII.

Telegrafulu' este de doua ori pe septem-
man: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
toici pe afara la c. r. poste, cu bun-
gata prin scrisori franceze, adresate
catra espeditura. Pretiulu' prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 11/23 Novembre 1865.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu' cu litero
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dela diet'a transilvana.

Clusiu in 8/20 Novembre. Eri au fostu chiamarea
santului Duchu pentru dieta in biserica rom. catolica. Astadi pre
la 10 ore erau regalisticii si deputatii invitati la o siedintia de
deschiderea dietei. La 11 1/2 ore s'au si adunatu cu totii, comi-
tati de unu publicu numerosu de ambe secse. Venindu pre-
siedintele dietei bar Franciscu Kemény si ocupandu scaunulu,
au tinutu o cuventare, carea o veti afla in originalu in jurna-
lele magiare. Dupa aceea au denumitu o deputatiune, de a
merge la Comissariulu regescu, si dandu-i de scire, ca mem-
brii dietei suntu adunati a lu rogá, a se osteni pentru
deschiderea dietei. La invitatiunea acést'a au si venitu Co-
missariulu regescu Escelenti'a Sea D. Conte Crenneville, si
au datu secretariulu spre cetire decretulu de denumirea Sea
de Comissariu regescu pentru dieta. Apoi au predatu pre-
sidiulu dietalu decretulu regescu pentru diet'a acést'a, si a-
facerea ei, care decretu era compusu in trei limbi, si asiá
s'au si cetitu in tustrele limbi ale natiunilor ardeleno.
Dupa aceea Comissariulu regescu au tinutu o cuventare cátra
dieta in limb'a magiara, la care presiedintele dietei au res-
punsu, asemenea in limb'a magiara.

Liniscea si ordinea cea mai buna domniea in si afara de
dieta; nu s'au manifestatu nici unu semnu de partida;
totu orasiulu manifestá o fatia seriósá, cá si membrii dietei,
cáci toti cunoscú seriositatea obiectulu, si a imprejarári-
loru lui.

Regalisticii, si deputatii romani, carii pan' acum s'au in-
fatiasiatu inca desvólta o activitate, pentru carea natiunea le
va sci multiamí.

Fia destulu a se dice aci numai atát'a, ca membrii ro-
máni ai dietei sciú si cunoscú pusetiunea lorú fatia cu natiu-
nea, si sórtea, ce au venitu asupra-le, sciú sa afle terenulu
acel'a legalu, carele cá o cetate tare si intarita din tóte pár-
tile va fi scutulu celu siguru alu purtárei si a sacrificárei
loru pentru tronul, patria si natiune.

De aci veri si cine póte sa intieléga, ca între ei dom-
nesce unu spiritu si unu cugetu, de a afla terenulu celu le-
galu alu actiuniloru lorú; spre care sferisitu Sambata si
Dumineca s'au si tinutu conferintie natiunali, unde subt pre-
sidiulu Archiereiloru au decursu consultárele pro et contr'a in
ordinea cea mai buna, si fratiésca. Astadi la 5 ore dupa
prandiu iara se voru continuá conferintiele natiunale románe.

Clusiu 8/20 Nov. 1865. (Alta cor.) De Joi au inceputu
a se aduná patres conscripti — adeca ablegati si conchiamatii
dietali din tóte pártile patriei. — Vineri dimineti'a sosi si Esc.
Sea Parintele Metropolitu Br. de Siagun'a si dupa amédi Esc.
Sea Metropolitulu Conte St. Siutiu. Pe la 5 ore sér'a s'a
intemplatu gratularea ambiloru Archierei din partea inteligin-
tiei románe din Clusiu, descoperindu-si bucuri'a, a i poté onorá
in capital'a tieriei, la care si Escelentiele Sele si-a esprimatu
bucuri'a, vedindu-se in mijloculu unu mare numeru de inte-
ligenti a iubitei natiune romane.

In cointielegere fratiésca s'a tienutu in dilele urmatóre
Sambata si Domineca dupa amédi conferintie si consultári pri-
vate in localitátele acomodate pentru Esc. Sele Metr. St. Siu-
Intiu, a cáror'a decideri ulterióre, nu se potú sci inca de ore
ce acelea se continua inca.

Celalaltu tempu s'a folositu spre visite imprumutate.

In 19 l. e. in diu'a deschiderei s'a tinutu liturghia in bi-
seric'a catolica catedrala la care mai toti membrii dietali, a-
dunandu-se mai an'ái in sal'a dietala pe la 10 ore, a luatu
parte; ambii Archierei insa a ascultatú servitiulu Ddieescu in
bisericele respective.

Atátu între conducatorii Archipastori ai nostri cátu si între
membrii dietali romani domnesce cea mai esemplara cordiali-
tate fratiésca.

In 20 l. e. adeca astadi s'a deschisu diet'a cu tóta solem-
nitatea. — Pe la 10 ore dimineti'a erá tóta sal'a cuprinsa de
ablegati si de regalisticii, acesti din urma a fostu mai
bine reprezentati. Feliaritele si pompósele costume natiunale
unguresci radicá in semnatatea dilei de astadi; Románii si
Sasii insa numai in costume simple negre europene, cá candu
prin acést'a arú fi vratu a dovedi, ca diu'a acést'a de mare in-
semnetate nu se scie ce va aduce cu sine in viitoriu.

Pe Esc. Sea Gr. Miko si Kemény, ia intempinatu la in-
trarea lorú in sala cu Eljen-uri sgomotóse. Cuprindendu loculu
Statuum Praeses — Gr. Kemény a salutatu diet'a convocata prin
o cuventare, care a cetit'o si a cárei cuprinsu din departarea-mi-
cea mare, nu l'amu potutu din firu in peru intielege, care in-
sa din jurnalele magiare lu vei audi de siguru, — la care cuventare
Protonotariulu tablei reg. Gálfalvi Imre — dupa obiceiulu vechiu,
ia respunsu. — Dupa acést'a la provocarea Presiedintelui s'a
transmisu o deputatiune sub conducerea B. Iosika Lajos, la Co-
missariulu reg. spre invitare la deschiderea dietei. — Aducandu
deputatiunea respunsulu obicinuitu preste scurtu tempu a in-
tratu in sala, fiindu la pórtá intempinatu de cátra Escelsulu
regiu Governu. Se pricepe de sine, ca intrarea Comiss. reg.
s'a intemplatu între urári sgomotóse de Eljen! Sa traiésca! si
Hoch!

Dupa cuprinderea Tronulu, s'a cetitu mandatulu
reg. despre denumirea Comiss. reg. — in limb'a latina, si a-
poi rescriptulu reg. din 6 Octobre a. e. in tóte trei limbile
patriei, cu care se provóca diet'a a luá parte la pertractare art. I.
a legiloru din 48. si conclusulu alu asterne la inalulu Tronu. —
Cuprinsulu e totu cam acel'a, alu rescriptulu din 1 Sept. a. e.
Seversindu-se legerea acestoru acte, Comiss. reg. a dechia-
ratu de deschisa diet'a de fatia prin o cuventare acomodata ac-
tulu, la care Statuum Praeses respundiendu in numele dietei
a rugatu pe Com. reg. a aduce bucuri'a si multiamí'a dietei
pentru convocare si la consciinti'a preanaltulu Tronu. —
Parasindu dupa acést'a Com. reg. sal'a dietei între asemenea
urári, — la provocarea presiedintelui s'a delegatu o comissiu-
ne sub conducerea B. Iosika spre verificarea ablegatiloru, si
cu acést'a siedinti'a de astadi s'a incheiatu, si pána nu se
voru face verificárele nici nu se va tine alt'a.

Sub totu decursulu siedintiei a domnitú o linisee nea-
sceptata, asemenea si in afara in cetate, numai numerulu celu
mare a strainiloru, care s'a adunatu, da Clusiu ce va viétia.
Teatru, circus Suhr, si tóte localitátele publice suntu in-
desuite de straini.

Acest'a e cursulu lucruriloru de pána acum'a. — Acum'a
se tine prandiulu celu mare la Comiss. reg. Toti regalisticii
si deputatii suntu chiamati. —

Representatiunea natiunei sasesci.

(Continuare din nr. 87 si 88.)

Urmandu noi acéstui preceptu, ne marginimu la patri'a
nostra Transilvani'a si in specie la pusetiunea si starea de
dreptu a populatiunei pámentulu sasescu, pre carea numai Uni-
versitatea natiunei sasesci este constitutionalmente indreptatita
si chiamata a o representá.

Din acestu punctu pe deplinu legalu si constitutionalu,
ne permitemu in asemenea modu, precum amu depusu in p. n.
laudate preamilit'a representatiune pin 29 Martiu 1862. de-
clarárele, propunerile si rogárele nóstre la treptele santitulu
tronu, a ne descoperi pe fatia temerile si ingrijirile nóstre,
cari e in stare ale stérni ducerea in indeplinire a p. n. re-
scriptu din 1 Septemvre 1865, prin care s'a convocatú o die-
ta pe basa noua, numai cu scopu de a revede art. 1 de lege
din 1848 despre uniunea Ungariei si Transilvaniei cu privire
la interesele comune ale ambelorú tieriei.

Fatia cu fapt'a, ca diet'a convocata la Sabiu pe 1 Iuliu
1863 in urm'a hártiei comissariulu reg. dietalu din 19 Oct.
1864 pe bas'a p. n. decisiunii din 14 Octobre 1864, prelánga

asecurarea readunării acelei, au fostu numai amanata; se vede unu momentu de neodihnire neconsiderarea otârîrei întemeiate în constituțiunea Transilvaniei (Art. XI. 1791) și primite în ordinea dietala dela 21 Aprilie 1863, după care diet'a are a se încheia prin plenipotentiatulu comissariu regescu alu dietiei, formalu în ședinția publică.

Mai aduncu mergu temerile, cari le-au sternitu convocarea unei diete cu totulu noue, după otârîrile articolului de lege XI din 1791, deosebitu cu privire la înalt'a însemnatate a obiectului ei de pertractare.

Abstragendu dela neînvingibil'a greutate, de a sustine pre lângă acestu articolu de lege, acelu ecilibru politicu între națiunile și bisericile recunoscute ale țerei, pre care s'a pusu totdeun'a pondu, se radima acel'a, de o parte pe sistem'a celoru trei națiuni, a Ungurilor, Securilor și Sasiloru și de alta parte pe ide'a precumpanitôrei îndreptății și domniri politice a nobilimei.

În urm'a acestor'a asiâ dăra, nu numai Români în cualitatea de națiune egală îndreptătiți, ci și acele părți ale țerei, în care au esistatu posesiune nobilitaria cu supuși obligați la robote, cu deosebire în comitate și în scaunele secuiesci și totu cari nu suntu nobili fără de distingere de naționalitate, suntu cu totulu eschisi dela dreptulu de alegere activă și pasivă.

Cu acest'a însă nu se unesce principiulu egalei îndreptății și obligării a tuturor națiunilor, precum și a tuturor classelor populațiunei, garantata de către Maiestatea Văștră de repetite ori, faptice aplicata de mai multi ani în tóti ramii vietiei de stat și acum prin articolulu din 26 Octobrie 1863 primita în cărțile legiloru patriei.

Maiestatea Văștră, este adevratu, ca pentru că după putinția se micșiorati asprimea acelei legi contrarie ideiloru de dreptu de tempulu prezentu, Va-ti înduratu cu îngrijire parințesca egală pentru totu locuitorii țerei a dechiară și pe acele clase de poporu mainainte ne îndreptătițe politicesce, de îndreptătițe la participarea alegeriloru pentru diet'a acest'a; însă principiulu acest'a statoritu pre lângă o aplicare consecuenta a otârîriloru articolului de lege XI din anul 1791, și abstragendu dela aceea, ca aceste clase de poporu au o lipsă adunca de a-si deduce deplin'a îndreptătițe egală, nu dela faptulu ôre-căroru concessiuni, ci dela sigur'a garantia a legii, nici cu privire la națiunile recunoscute nici cu privire la persoanele singurate nu se pôte pe deplinu pune în lucrare.

Îndreptătițrea nobililoru de a puté ca atari esercită în comitate și în scaunele secuiesci netiermuru dreptulu de alegere, pe candu pentru nenobili în țiera întreaga e prescrissa împlinirea condițiunei censului de contribuțiune, remane totdeun'a o tratare ne egală a cetățieniloru de stat egal obligati, care fatia cu faptulu, ca starea esceptionala a nobilimei fu înlaturata și ca principiulu egalei îndreptătiți și obligării a tuturor classelor poporațiunei fu garantatu și prin lege, — se simte durerosu.

Nu mai putina temere au provocatu scôțerea dărei capului din censulu statoritu, carea fu computata atâtu în rescriptulu regescu prin care se demandă convocarea dietei pre 4 Noemyre 1861 la Alb'a-Iuli'a, câtu și în ordinea dietala provisorie din 21 Aprilie 1863.

Mai întâiu se detrage prin acest'a dela locuitorii credinciosi ai țerei dreptulu de alegere, ce l'au folositu dejă, într'o astu feliu de estindere, încātu comune întregi nu capata nici unu alegatoriu, pe candu unu nobilu, chiaru și deca nu platesce nici o contribuțiune, se bucura de dreptulu de alegere.

Apoi și între purtătorii de contribuțiune de aceeași pușetiune socială se provôca o neegalitate în tratare, carea nu este demandata de principiulu statoririi unui censu. Cetățienii cari locuiescu în cetăți, unde sustau contribuțiuni de case după clase și de câștigulu personalu de o categoria mai înaltă, suntu eschisi dela dreptulu de alegere, de-si platescu o contribuțiune mai mare ca locuitorii dela țiera, căroru censulu statoritu le da dreptu de alegere.

În fine ducerea în îndeplinire cu rigurositate a otârîriloru art. de lege XI din 1791, eschide principialmente dela folosirea dreptului de alegere și acele elemente respectabile ale vietiei cetățienesci, preoti, profesori, invetiatori, advocati, artisti, în cualitatea loru ca atari, carifără îndoieșla se numera între clasele mai inteliginti a populațiunei și în cualitatea acest'a se bucura în tóte celelalte țeri ale monarhiei de dreptulu de alegere.

Si mai putinu se pôte aduce ordinea cea nouă de alegere în consunantia cu referințele sociale din scaunele și districtele sasesci.

Fatia cu principiulu, de a incopei'a de stările constituționali de mai înainte, e unu isvoru de temeri întemeiate faptulu dejă, ca emiteră de ordini de alegere s'a tratatu totdeun'a ca o afacere internă a națiunei sasesci; pentruca și în părțile aceștea ale țerei alegerea de deputati dietali s'a facutu totdeun'a numai prin reprezentatiunile legali; din contra acum prin pa-

sirea alegatoriloru immediati, egalitatea aceea de dreptu, carea au formatu dejă sute de ani bas'a institutiuniloru națiunei sasesci, aici mai multu ca ori unde în țiera tocmai pentru aceea și angustéza, pentruca ea cuprinde aici într'o formă pre totu cetățienii îndeșenti ai comunității.

De aceea și afara de țiera sasescă s'a nascutu îndoieși și întrebări asup'a dreptului de alegere pentru diet'a următoare, unu argumentu, ca legea de alegere dela 1791, fiindcă nu pôte armonia cu pretensiunile presintelui înaintatu, numai ofera nici decātu vre-o țienuta sigură; la acest'a mai vine, ca antistieloru jurisdicțiuniloru cu privire la ducerea în îndeplinire a alegeriloru li s'au datu drepturi, cari s'a consideratu totdeun'a că țienătoare de cerculu de activitate alu reprezentatiuniloru respective.

Cu privire la tóte aceste temeri, a căroru pondu esentialmente se mai maresce prin observarea, ca convocarea unei diete transilvane numai pe bas'a otârîriloru legiloru de mai înainte și de astadata se arata că nerealisabila, se pôte esplică îngrijirea: ca diet'a acum convocata nu va aveă acea pușetiune nedisputabila, carea este de lipsă, că sa asecureze în țiera pretotindenea recunoscerea durătoare a decisiuniloru ei și prin acest'a și a legiloru și actelor de statu împreunate cu dens'a.

O regulare însă a cesiuniloru de dreptulu de stat, carea sa promita durabilitate, este țiență desemnata de Maiestatea Văștră și asemenea de ferbinte dorita de către tóte clasele poporațiunei.

(Va urmă.)

Diet'a croato-slavona.

Agrîa. Prim'a ședinția a diei croate o au deschisu banulu prin o cuventare despre care cele mai multe diuarie se întalnescu în parerea, ca e fara colóre precisă politică. Mai întâiu și esprima bucuria pentru diet'a cea atâtu de ferbinte dorita de națiunea întreaga, Atrage atentiunea reprezentantiloru asup'a misiunei loru dela împlinirea cărei aterna fericirea națiunei. În fine după ce le aduce aminte de pozițiunea națiunei croate, care este asiâ mica și pre unu teritoriu asiâ de puțin, recomandă moderatiune și considerare seriôșă a împregiurâriloru. Ascépta dela cei din galerii o țienuta pacinică, căci altmintrea va fi silitu a se folosi de drepturile sele de presedinte în tóta form'a.

Venindu la alegerea notariloru s'au nascutu o discussiune apriga între fusionisti și naționali.

Deputati alesi la diet'a din Clusiu.

Bistriti'a (Distr.): Fried. Thiemann și Antoniu de Bruckenthal; Sighisiôr'a (Scaunu): Fried. Müller senat. și Stefanu Theil secret.; Mercuria (Scaunu): Elia Macelariu și Gustavu Wendel; Cohalmu (Scaunu): Mauritiu Conrad și Willh. Melas; Abrudu: Franc. Szebeni și Nicol. Szilvási; Ilyefalva: Gregoiu Székelyi și Franc. Lukács.

Sabiu 10 Novembre. Regimentulu de pedestrimă conte Mazzuchelli nr. 10, care e stătuatulu acum de mai multi ani aici, serbéza astadi jubileulu de 150 de ani dela întemeierea lui. Cu ocasiunea acest'a se mai împreună și santirea unu stégu nou. Un'a bataliune din acestu regimentu au asistatu în parada deplină la festivitate și au datu mai multe șnlve.

Tempulu fiindu fôrte favoritoriu a atrasu o multime fôrte numerôșă, că sa fia martora festivității; cu multa curiositate caută publiculu la doi soldati în costumulu celu vechiu din tempii de candu s'a creatu regimentulu. (Ei purtau palarii în trei cornuri, peru lungu, capute albe lungi cu unu șiru de bumbi (nasturi) desi, camasie lungi albe, în locu de sabie încinsi cu palosiu și o cartusia mare, pușci mari cu cremene). Acesti'a costumati astfel se aflau la intrata unu'a dintre cele doué corturi asiediate înaintea bisericei romano-cat. (pe care eră inscrissu anul 1715.) Festivitatea bisericésca se sever și parte în biserică parte în corturi și dură pâna la 12^{1/2} în dependu-se dela 10 ôre.

După amédu la 3 ôre va fi prandiu mare pentru oficiari în sal'a dela „Imperatul Româniloru“; la 6 ôre iluminatiune în casarm'a cea mare la 8 ôre sér'a petrecere cu jocu totu în sal'a dela „Imperatul Româniloru.“

Clusiu. „Korunk“ în nrulu seu de duminică ne da unele date detaiate despre diet'a de acum. Personalulu se compune din acei regalisti cari i-amu facutu și noi cunosculi prin fôia noastră, mai departe din deputati pe cari parte i cunoscem și din fôia noastră. Nrulu deputatiloru ese 108 pe candu în anul 1848 eră numai de 88. Immultirea deputatiloru vine dela radicarea unoru orasiele în decursulu estoru 17 ani la rang de cetăți libere și crearea districtului Nascudului. Dintré 108 deputati 52 representéza comitate și scaune și 54 cetăți.

Dupa naționalități, presupunendu ca și în Hatiegu se va alege unu Unguru aru fi 36 Magiari, 26 Secui, 33 Sasi și Români presupunedu ca sa esse și din Hatiegu unulu — aru fi 13. — La olalta tota diet'a consta din 298 deputati și regalisti dintre cari 117 Magiari, 75 Secui, 56 Sasi și 50 Români.

Oradea mare în 5 Novembre 1865.

(Deschiderea și constituirea Societății de lectură a junimei române din Oradea mare pentru anul scolasticu 186⁵/₆.)

a) În urmaret provocărei îndreptate de conducătorulu societății d. Justinu Popfiiu cătra tinerii Români studiosi la academi'a de drepturi precum și cătra cei din clasele VII. și VIII. gimnasiale, că unii ce în întielesulu statuteloru au de a fi membri ordinari ai laudatei societăți, pentru a se adună pre Duminica, adica: 22 Octombore la seminarulu domesticu pentru deschiderea societății; aceia-si se și adunara într'unu numeru frumosu.

b) La propunerea conducătorulu se alege o deputatiune de doi inși pentru invitarea Rvrd. D. canonicu Ioann Popu că supraveghiatoriu alu societății la deschiderea acoleia-si, cari implinindu-si sarcin'a concredita; se reîntornara esprimendu parerea de reu din partea Rvrd. D. supraveghiatoriu, ca pentru morbulu, ce lu impedează, nu pôte luă parte la deschiderea societății, concredindu acestu oficiu Dlu conducătoriu, carele deschise șiedinti'a cu un'a cuventare corespondentoria scopulu, în care aretandu marea însemnată, ce o are limb'a și literatur'a în vieti'a natiuniloru, trecu la desfășurarea scopulu societății, care nu e altulu, decâtu deprinderea tinerimei în limb'a și literatur'a româna, salutandu atătu pre membrii cei vechi, readunati aici iara pentru ajungerea acelu scopu maritiu, cătu și pre membrii cei noi, cari intra acum prim'adata în societate; și indemnandu-i la încreare neobosita, numai asiă potendu speră sa culęga odata fructulu osteneleloru sale.

c) Dlu conducătoriu dechiarandu șiedinti'a deschisa, se citira statutele societății.

d) Dupa acest'a se face înscrierea membriloru de fatia în numeru de 37 inși, parte juristi, parte gimnasisti din cl. VII. și VIII.

e) Dlu conducătoriu propune a se procede la alegerea oficialiloru societății; ce se și întemplă conformu statuteloru, parte prin voturi secrete, parte prin achiamatiuni; alegendu-se de notariulu corespondentieloru: Demetriu Pop'a jur. an. I.; de notariulu șiedintieloru: Nicolau Oncu stdt. în cl. VII. gimnasiale; de casariu Vasiliu Popu jur. an. III; și de bibliotecariu: Antoniu Berinde stdt. în clas'a VIII. gimnasiale. Resultatulu alegeriloru fu primitu cu „sa traięsca!“

f) În urm'a conclusulu șiedintiei I. din anul scolariu trecut, de a se tinę șiedintia în fia-care septemana Duminic'a, se lasa în vigore și pentru anulur curinte; dupa aceste șiedinti'a s'a încheiatu.

Datu în Oradea mare, din șiedinti'a de deschidere și constitutiva a societății de lectură a junimei române pentru anul 186⁵/₆ tinuta în 22 Octombore 1865.

Demetriu Pop'a, Justinu Popfiiu,
not. coresp. conducătoriu. „Conc.“

Pest'a. (Cuventarea deputatulu Trefort) E lucru cunoscutu, ca programele candidatiloru din Ungari'a, înainte de fi alesi deputati vorbescu forțe cu reserva seu nici decum despre afacerile comune ale monarchiei. Acum ne aducu dinuarele o cuventare a unui deputatu alesu, Trefort, care se pronuntia și în privinti'a aceloru afaceri comune.

„Procediendu din principiele și din punctele de vedere satorite inca în diet'a trecuta, diet'a de fatia de buna sęma va avę a se ocupă mai antăiu de satorirea aceloru afaceri a referintieloru nōstre caracteristice, care suntu comune toturoru tieriloru din monarchia. Dęca suntu astfelu de afaceri, urmęza de sine ca acelea au de a se pertrată iara în comunu. A determină form'a acestei pertratări va fi problem'a cea mai grea a senatulu imperialu; pentru ca dela form'a acest'a va aternă în viitorulu celu mai de aprōpe mesur'a constituționalulu din patri'a nōstra și din monarchia.“

Despre cestiunea finantiala dice mai departe: Permiteți-mi onorati alegatori, că sa ve punu în vre-o căte-va linii înainte ochiloru parerea mea individuala despre objectulu acest'a de urmări asiă grave. Sistemulu regimulu ce s'a urmatu de 17 ani au imbrăncitu finantiele austriace și au ruiinetu creditulu monarchiei. Reulu e mare, elu apasa greu statulu și pre fia-care cetățianu alu statulu; însa prin reduce-rile speselor și prin o desvoltare rapede a isvōreloru economice se potu inca aduce în ordine și se potu inca încungiură

crise seriōse, dera finantiele trebuie sa tręca prin acele reforme, prin care are sa tręca administratiunea, dęca e ca monarchi'a sa sa organizeze definitivu și cu succesu. Precum suntu de a se secerne afacerile tieriloru de ale monarchiei, togm'a asiă suntu de a se deosebii finantiele tieriloru de ale monarchiei. Finantiele concentrate în Vienn'a și bugetulu de pāna acum trebuie sa se imparta în trei pāti. Ungari'a și tierile tinătoare de dens'a și voru acoperi lipsele lor, asemenea voru îngriji tierile de dincolo de Lait'a de lipsele lor; voru fi asiă dera dōue bugete ale tieriloru și unu alu treilea alu monarchiei. Lānga administratiunea finantieloru monarchiei voru mai fi dōue ale tieriloru.

La finantiele monarchiei voru fi de a se socoti tōte felurile de contributiuni, cari receru necesitate a unei dispozițiuni comane, precum duanele (vāmile), contributiunile de consumtiune și monopolurile. Dęca se vede ca veniturile cari incurgu din isvōrele acestea nu suntu de ajunsu spre acoperirea recerintieloru monarchiei, atunci dupa proportiuni satorite în comunu, deficitulu sa se acopere din contributiunile direpte. Isvōrele de venitu ale finantieloru tieriloru suntu: contributiunea de pamentu, de edificii, de industria, timbrulu și alte dări de felulu acest'a, lānga care mai suntu de a se numeră contributiunea din ereditate, bunurile statulu și montanulu. Spre evitarea toturoru colisiuniloru, este de a se întogmii unu departimentu deosebitu sub ministrulu finantieloru tieriloru spre administrarea duaneloru, contributiuniloru de consumtiune, monopolurilor și a isvōreloru incurgătoare din acestea, asiă încātu ministrulu respectivu de tięra din Ungari'a, asiă dera celu ungurescu, sa duca în îndeplinire ordinațiunile privitoare la aceste objecte ale ministrulu imperialu și sa i respunda veniturile. Trebuie sa mai observu cu ocasiunea acest'a și împregiurarea, ca în unele locuri se facu promisiuni de stergerea contributiuniloru indirepte. Domniloru mei! Ori prin cine s'ori în care modu va fi guvernata Ungari'a feliurile aceste de contributiuni nu se potu sterge. Prelāngareductiunile cele mai mari, statulu totu are atatea lipse, încātu nu le pōte acoperi din contributiune adepamentu și altele desoiulu acest'a. Contributiunile indirepte suntu nedelaturabile; însa ele trebuiescu acum regulate și usurate, pentru că sa fia suportabile și sa tięmuręsca libertatea cetățieniloru cătu numai se pōte în mesura mai mica.“

Pest'a. „N. Fr. Bl.“ au adusu în dilele trecute momentōs'a scire din Pest'a dupa unu corespondinte securu, ca diet'a Ungariei se amana pe 15 Ianuariu. Caus'a acestei amănări o afla corespondintele dișei foi în împregiurarea, ca sala museului, carea eră destinata a cuprinde provisoriu reprezentanti'a Ungariei nu se pōte adaptă mai ingraba pentru tinerea dișei. „Presse“ însa în unulu din numerii mai prōșpeti ne spune ca amănarea pōte sa fia numai pāna în 14 Decembre și adauge apoi și dens'a ca motivele acestea nu suntu de origine politica, ci din vechiulu usu, dupa care trei dile suntu lasate pentru sosirea deputatiloru. N. Fr. Bl. seu mai bine corespondintele acestei foi candu impartășiesce amănarea de mai susu dęce, ca acest'a s'aru recomandă și din privintie politice, pentruca pāna atunci atatu diet'a Croatiei cătu și a Transilvaniei se pōte pronuntia asupra referintieloru loru fatia cu Ungari'a și si-aru potę tramite ablegatii sei la Pest'a. Despre magnatii din Croati'a și Slavoni'a adauge acelu corespondinte, ca aru fi și primitu invitatiunile la diet'a ungurescu și N. Fr. Pr. adauge ca invitatiunile aceste oficiōse aru fi subscrise de cancelariulu aulicu ungurescu. „Presse“ afirma într'o corespondintia de aici ca invitatiunile s'aru fi tramisute toturoru magnatiloru din Ungari'a, Croati'a, Slavoni'a și Transilvania-si cătra toti episcopii de sub patronatulu apostolicu alu corōnei unguresci. Numerulu totalu alu magnatiloru invitati aru fi preste 700 de inși, se presupune ca nu si voru ocupa locurile în cas'a magnatiloru mai multi decâtu jumetatu din nrulu aretat.

Escessele la alegeri curgu mereu și coruptiunile prin beuturi, bani și alte de felulu acest'a Presse inca le constatęza.

Lempole a 16 Nov. Alegerile ocupa populatiunea de aici în unu modu viu de totu. În cas'a municipalitătiei eră în diu'a alegeriloru 6 sale pline de alegători. Israeltelitii dera mână cu Rutēni pentru ca sa esse cu candidatulu seu Rodakowski. Frecările între partide repetite mereu au degeneratu în fine în batăi formale, spre a căroru domolire au trebuitu recurratu ajutoriu militar.

În fine resultatulu alegerii fu din 3618 de voturi 2322 s'aru datu contelui Goluchowski și 1292 pentru Rodakowski. Israeltelitii se pregatescu cu unu protestu în contr'a actulu de alegere.

Principatele române unite.

Guvernul a recunoscut oficial pe D. Oscaru Malmeros în calitate de Consulu alu Staturilor-Unite Americane la Galati.

În mai multe districte, țieranii nu sunt în stare de a-si procura grâu, că sa si faca sementia. Ministrulu nostru din Iaintru, a agriculturii și a lucrărilor publice D. Generalu E. I. Florescu s'a grabitu de a luá mesurile necesarie că sa remedieze energicu acestui reu. „Ech. dan.“

D. C. Iiescu este numitu primaru alu comunei Bucuresei.

Dnii N. Tetorianu, Alexe Marinu, Uliș Cretienu, C. Algiu, P. Pereti, D. Atanasiadi, sunt numiti adjutóre.

Consiliari sunt: Dnii Enrich Vinterhalder, N. Lazaru Gherasimu, Aaronu Florianu, Protop. Demitrie Sachelarie, Doctorulu Severinu, D. Stefanu H. Pandele, N. Boranescu, Dobre Nicolau, Măcsimilianu Drocu, Demitrie Voreas.

Ministrulu secretariu de stat la despartiemintele de interne, agricultura și lucrări publice au asternutu Domnitoriulu unmatioriulu reportu:

Prea Înaltiate Dómne!

Subsemnatulu, preocupatu de trebuint'a ce are de îmbunatatirea și industri'a țierei și avendu în vedere folósele ce resulta din înfiintarea espositiunilor, fiindca destépta emulatiunea și pune în activitate tóte facultátile industriale și face că avut'a natiunala sa crésca prin perfectarea diferiteloru productiuni, amu înfiintatu, pe temeiulu fondurilor ce mi s'a afectatu în bugetulu anului curentu o espositiune de produse agricole, articole industriale, vinuri, apicultura, vite și unu concursu de pluguri la Frumós'a, în orasiulu Iasi, la 16 Septembrie trecut, care a fostu organizata de unu comitetu, compusu din dd. N. Catargiu, prefectulu judetiului Iasi, și D. I. Ionescu, inspectorulu de agricultura, iara premiarea producteloru în espositiune s'a facutu, conformu art. 29 din regulamentul espositiunilor, de unu juriu, compusu din Dnii I. Albinesu, Al. Mavrocordat, Botez, C. Dragici, Mateiu Mancosi, C. Codrescu, Al. Negruți și G. Paunu.

Acésta espositiune s'a deschisu publiculu în diu'a de 30 Augusta și s'a închisu la 16 Septembrie și rezultatulu produsu a fostu destulu de satisfactoru, precum amu avutu ocașie a me incredint'a din raportulu comitetului, fiindca pe lângă agricultorii și industriasi din Iasi, au concuratu și acei'a din mai multe judetie ale țierei, astfelu ea espositiunea din Iasi a intr'unitu flori, produse agricole, vite, obiecte industriale și vinuri care au atrasu atentiunea cunoscătorilor și a ómenilor de gustu.

Dintre persónele cari au espusu asemenea produse și obiecte industriale, și au facutu concursu de pluguri, precumu amu vediutu din raporturile comitetului, numai acci'a prevediuti în listele aci anexate, în numeru de 143, au meritatu, după apretiarile facute de juriu, a fi incurajati prin dare de medalii de argintu și bronz și recompense banesei, și pe care în diu'a închiderei espositiunii, amu autorisatu pe d. prefectu a le imparti în numele Mariei Vóstre acelor persóne, că semnu de incurajare pentru produsele și obiectele ce au espusu și pentru concursulu de pluguri facutu.

Aceștea fiindu, Preainaltiate Dómne, motivele pentru care amu facutu acésta espositiune și rezultatele ei, cu totu respectulu le supuiu la cunoscint'a Mariei Vóstre, și ve rogu plecatu sa binevoiti a le dá înalt'a aprobatiune, prin subscrierea anexatului proiectu de decretu, iara persóneloru ce au instituitu comitetulu și juriulu, li se va exprima multiamirea guvernului pentru staruintele depuse în organizarea espositiunii. „Reform'a“

Publicarea

sumeloru incurse la fondulu Assoc. tranne dela siedint'a Comit. Assoc. tinuta în 3 Oct. a. e. pâna la siedint'a Comitetului din 15 Novembre a. c.

1) D. profesoru în Oradea-mare Iustinu Popșiu tramite la fondulu Assoc tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 186⁵/₆ în suma 10 fl. v. a.

2) prin zelulu și stáruent'a Domnului parochu în Sin'a Luc'a Sav'a, s'a tramesu la fondulu Assoc. urmátóriele c ntribui binevoit. și anume: a) dela DSea Luc'a Sav'a 3 fl. b) dela emeritul parochu Pamfilie Sav'a 2 fl. c) dela D. Invatietoriu Danielu Meg'a 1 fl. d) dela D. Ioann Morariu titoriu 20 xr. e) dela D. Demitrie Nicóra crisnicu 30 xr. f) dela D. Pamfilie Bebeselia Jude comunale 40 xr. g) dela D. Nicolae Ciugudeanu Notariu comunale 5 fl. h) dela Ioann Bogdanelu

Redactoru respundiatoriu Nicolau Cristea.

economu 1 fl. i) dela Ioann Iancu 30 xr. k) dela Vasilie Bogdanelu 30 xr. l) dela Ioann Mat. Sterpu 20 xr. m) dela Nicolae Pac'a 20 xr. n) dela Nicolae Redutiu 20 xr. o) dela Nicolae Vasilie 20 xr. p) dela Demitrie Streuli'a 10 xr. q) dela Teodoru Streulea 20 xr. r) dela Ioann Petru Besti 30 xr. s) dela Petru Besti 10 xr. t) dela Constantinu Pamfiloiu 40 xr. u) dela mai multi crestini 1 fl. 25 xr. v) din cass'a bisericiei 3 fl. w) din cass'a comunale 2 fl. v. a.

Summ'a 21 fl. 65 xr.

Asiá dara summ'a adunata prin zelosulu parochu Luc'a Sav'a face: dónedieci și unu de floreni 65 xr. v. a.

3) prin D. Protopopu și Col. alu Assoc. Ioann Petricu s'a tramesu la fondulu Assoc. 10 fl. v. a. și anume: a) dela D. Spiridonu Damianu tax'a de m. ord. pre an. trecut 186⁴/₅ 5 fl. b) dela D. Constantinu Coltofeanu tax'a rest. pre an. 186⁴/₅ 5 fl.

Summ'a 10 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asociatiunei Sabiiu în 15 Novembre 1865.

Nr. 52—1 CITATIUNE EDICTALA.

Ann'a Magurénu din Dieci, Comitatulu Aradului în Ungari'a, care acum de șapte ani, cu necredintia au parasitu pe legiuitulu seu barbatu Eliseiu Cotioiu docente în comun'a Ciurules'a, comitatulu Albei de josu în Transsilvani'a; prin acésta se provóca, ca dela dat'a de josu în terminu de trei luni de dile, sa se infatisieze negresitu înaintea forului subscrișu, căci la din contra procesulu divorciale asupra-i pornitu, se va decide și fára de ea, în întielesulu SS. Canóne ale Bisericei nóstre gr. orientale.

Dela Sc. protopopescu gr. or. alu Zlatnei de josu.

Abrudu în 16 Oct. 1865.

Ioanne Gallu,

Adm. protop. gr. or.

Nr. 50—2 Citatiune edictala.

Ioann Mateiu, din Brasiovu, de legea gr. or., care de optu ani și mai bine a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea solia Marin'a Bucuru Stinge, totu din Brasiovu și de legea gr. or., prin acésta se sorocesece, că, dela dat'a de josu în terminu de unu anu și un'a di, sa se infatisieze înaintea Scaunului Protopopescu, I. alu Brasioyului, căci la din contra se va dá hotárire la acti'a soliei lui și în lipsa-i.

Brasiovu 25 Octobre 1865.

Ioșifu Baracu, Protopopu.

Nr. 63—1 EDICTU

Ann'a lui Michailu Bogdanu din Vulcanu care de 2 ani au parasitu cu necredintia pre legiuitulu seu barbatu Vasilie Carștea din Codle'a în districtulu Brasioyului, se citeza prin acésta, în terminu de unu anu dela datulu de fatia a se presentá cu atátu mai sicuru, înaintea subscrișului Scaunu Protopopescu, cu cátu ca pomenitul ei barbatu a pornitu procesulu divorciale asupra-i, carele apoi după espirarea terminului de susu se va decide și în absentia densei.

Dela Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Branului.

Zernescei în 2 Octomvre 1865.

Ioann Metianu

Protopopu.

Deschiderea

noului „Hotel Nationalu“ în suburbiulu Iosefinu Nr. 55 în Sabiiu

Cu totu respectulu sub însemnatulu are onóre a aduce la cunoseintia publica, ca densulu au intogmitu acestu hotelu cu totulu din nov și corespundietóriu întru tóte recerintieloru tempului mai nou cu deosebire pentru p. t. calatori (viagieri).

Atátu pentru familii cátu și pentru persóne singuratice prin prestigiós'a impartire a loru 20 camere de pasșagieri, s'a îngrijitu cátu se póte mai bine, tinendu-se computu (soco-tela) de totu felulu de comfortu.

Cu totu respectulu subscrișulu și va dá tóta silintia a meritá increderea p. t. óspeti prin stricta atentiune și conducere a acestui hotelu.

Cátu pentru preliuri, estinata te a va fi surprindiatóre. Invitandu la numerós'a cercetare are onóre a se însemná

Gottfr. Gruninger

Sabiiu, Noemvre 1855.

Nr. 28—6

De Limbriku Kordelatu- (Verne solitariu)

Vindeck fára durere și pericolu în 2 ore Dr. Bloch în Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se dau prin scrisori francate. — Medicamente ku modulú întrebuntării se trimite ku postu.